
Akademikerne reagerer på pensjonsforslag

FRA FORENINGEN

ELLEN JUUL ANDERSEN

Informasjonsavdelingen

Akademikerne har engasjert seg sterkt i forslaget til lov om innskuddspensjon i arbeidsforhold, som nå ligger til behandling i Stortinget.

Akademikerne hadde høringsmøte med Stortingets finanskomité 28.8. 2000 om saken. Organisasjonen går imot forslaget om å gjøre tjenestepensjonen innskuddsbasert fordi det vil kunne undergrave ordningen med foretakspensjon som nå er vedtatt. Den viktigste innvendingen Akademikerne har mot forslaget er at det ikke gir den enkelte nødvendig sikkerhet og forutsigbarhet med hensyn til fremtidige pensjonsytelser.

– Vi ser det som svært viktig at en pensjonsordningsytelse fortsatt skal være fastsatt i en pensjonsplan og at pensjonen fastsettes etter forholdsmessighetsprinsippet uten begrensninger i pensjonsytelsen. Dette vil sikre ordninger som er enkle å praktisere og gi ytelser som står i forhold til det man har hatt som yrkesaktiv, opplyser informasjonssjef i Akademikerne, Gunnstein Instefjord.

I motsetning til de ytelsesbaserte pensjonsordningene som gir de ansatte et gitt pensjonsnivå, tar de innskuddsbaserte ordningene eller tilskuddsordningene sikte på å gi bedriftene et sikkert estimat på kostnadene til den pensjonsordning som de har for sine ansatte.

– Akademikerne kan ikke akseptere at en bedrift erstatter en pensjonsordning hvor pensjonsytelsen er kjent, med en ordning som går ut på at bedriftene betaler en gitt pensjonspremie, og hvor det først ved pensjonsavgang vil vise seg hvor stor pensjonen blir, sier Instefjord.

For de ansatte vil pensjonsordningen være en del av den økonomiske kompensasjon for ytt arbeidsinnsats. Det er verken i lovteksten eller kommentarene til denne presisert hvilken alderspensjon man kan forventes å få fra en innskuddspensjonsordning. Akademikerne mener det ikke bør

etableres ordninger hvor arbeidstakerne må leve i usikkerhet om hvilken pensjon man får hvis man blir i bedriften til pensjonsalderen, og om hvilken pensjon man får ved fylte 67 år hvis man slutter i bedriften i dag.

Kvinnediskriminerende

En annen innvending fra Akademikerne er at ordningen vil gi uheldige konsekvenser i likestillingssammenheng. Dette skyldes forskjell i levealder og forskjell i antall yrkesaktive år mellom kvinner og menn. Denne forskjellen er betydelig når antall leveår etter fylte 67 år legges til grunn (en yrkesaktiv kvinne vil i gjennomsnitt trenge pensjon i 14 år, en mann i ni år). Beregninger som er gjort viser at en innskuddsbasert ordning vil gi kvinner en pensjonsytelse på 60 % av det menn får. Alternativt må premien for kvinner bli 35 % høyere. Dette er etter Akademikernes oppfatning høyst urimelig: – Vi er bekymret for at bedrifter kan ta dette med i betraktningen ved ansettelser, og prioritere menn, sier Instefjord. Ordningen inneholder heller ikke obligatoriske ytelser til uføre og etterlatte.

Akademikerne mener at loven ikke bør vedtas før ovennevnte problemstillinger er ytterligere vurdert. Lov om innskuddspensjon bør heller ikke gjøres gjeldende før lov om foretakspensjon har virket i noen år og overgangsperioden for lineær innbetalingsprofil er avsluttet.

Publisert: 30. september 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. februar 2026.